

DE TYKKES BEFRIELSESFRONT

Sundhedsudvalget
SUU alm. del - Bilag 681
Offentligt

Sundhedsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 27.08.2006

Denne henvendelse drejer sig om en rapport, som Statens Institut for Folkesundhed har udarbejdet i samarbejde med og til brug for Sundhedsstyrelsen. Rapporten "Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark" blev udgivet i juni 2006.

Rapporten omhandler 19 såkaldte risikofaktorer for sygdom, funktionsnedsættelse og død. Ud af de 19 omtalte risikofaktorer, er de 18 relateret til en adfærd, mens 'overvægt' udelukkende er et fysisk karakteristika.

I kapitlet om 'overvægt' veksler Statens Institut for Folkesundhed imellem at redegøre for de **statistiske sammenhænge** mellem det at være tyk og øget dødelighed, sygefravær, hospitalsindlæggelse, førtidspension, belastning af sundhedsvæsenets økonomi, produktionstab, m.m., og så at udråbe det at være tyk til at **være årsagen** til øget dødelighed, sygefravær, hospitalsindlæggelse, førtidspension, belastning af sundhedsvæsenets økonomi, produktionstab, m.m.

Øverst i kapitlet om 'overvægt' har Statens Institut for Folkesundhed indsat en blå kasse, hvori man opsummerende angiver 'overvægten' som **værende årsagen** til øget dødelighed, sygefravær, hospitalsindlæggelse, førtidspension, belastning af sundhedsvæsenets økonomi, produktionstab, m.m.

Statens Institut for Folkesundhed tillader sig dermed helt uberettiget at forvandle statistiske sammenhænge til årsagsforklaringer, hvilket ikke bare er **videnskabeligt uforsvarligt**, men også er temmelig **etisk problematisk**, idet en gruppe borgere dermed dæmoniseres og stigmatiseres som værende en belastning for ikke bare virksomhederne, men også samfundet som helhed.

Det er **børnelærdom** indenfor statistik og forskning, at statistiske sammenhænge **ikke** kan gøres til årsagsforklaringer, og det kan derfor kun undre, at Statens Institut for Folkesundhed har tilladt sig at omgå den statistiske grundregel nr. 1.

Det kan også kun undre, at Statens Institut for Folkesundhed har valgt at fokusere så ensidigt og så negativt på de tykke, når videnskabelige studier i årevis har peget på andre faktoreres væsentlige betydning for øget dødelighed og sygdomsudvikling.

Videnskabelige studier har i flere år påvist*, at det ikke er det at være tyk, der i sig selv er årsag til den øgede dødelighed og den øgede sygdomsforekomst. Dæmoniseringen og stigmatiseringen af de tykke er derfor helt uberettiget.

Af denne grund er det meget besynderligt, at Statens Institut for Folkesundhed har valgt at undlade at forholde sig til andre mulige risikofaktorer som f.eks. **lægerne og forskerne selv**, der i årevis har forholdt sig ekstremt negativt og nedladende til de tykke og dermed har:

- A. rådgivet de tykke til at engagere sig i sygdomsfremkaldende og livstruende slankeaktiviteter,
- B. rådgivet hovedsageligt med henblik på slankning og dermed har undladt at undersøge de tykke ordentligt samt behandle dem for de små problemer og sygdomme de måtte have, inden disse udviklede sig til store problemer og alvorlige sygdomme,
- C. dæmoniseret og stigmatiseret de tykke, sådan at de føler det nødvendigt at underlægge sig helbreds- og livstruende slankeoperationer, hvor ellers sunde, raske og fuldt funktionsdygtige organer formindskes eller lemlæstes,
- D. truet de tykke på livet og illustreret truslerne med skrækscenarier, der ikke har noget med virkeligheden at gøre, men som har fået de tykke til at engagere sig i livstruende slankeaktiviteter,
- E. stresset de tykke i urimelig grad og dermed har udsat dem for en øget risiko for at dø tidligt og for at udvikle alvorlige sygdomme som f.eks. diabetes type 2, spiseforstyrrelser, m.v.,
- F. forvandet statistiske sammenhænge til årsagsforklaringer - dvs. ageret videnskabeligt uforsvarligt og ensidigt - og dermed har udlagt de tykke som værende en belastning for samfundet, sådan at de tykke er blevet udstødt såvel socialt som på arbejdsmarkedet,
- G. ageret videnskabeligt uforsvarligt og ensidigt ved at opfordre politikerne til at kanalisere samfundets økonomiske ressourcer i en retning, som blot øger de tykkes risiko for at dø tidligere end andre og udvikle alvorlige sygdomme, og som udpeger de tykke til at være et problem, mens lægerne og forskerne selv går fri.

Jeg kan kun gentage min undren: Hvorfor mon Statens Institut for Folkesundhed i rapporten har **valgt** at fokusere så ekstremt negativt, ensidigt og videnskabeligt uforsvarligt på et fysisk karakteristika?

Rapporten "*Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark*" er offentlig tilgængelig fra både Sundhedsstyrelsens og Statens Institut for Folkesundheds hjemmeside. Både Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed hører under Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Dele af rapporten er sammenfattet i Sundhedsstyrelsens pjece *Folkesundhed og risikofaktorer, tal på sundhed til kommunen*, som bliver sendt til de nye kommuner, som med den nye sundhedslov får ansvaret for en stor del af forebyggelsen fremover. Rapporten danner bl.a. baggrund for prioritering og tilrettelæggelse af forebyggelsen i kommunerne.

Mine spørgsmål til Folketingets sundhedsudvalg er derfor:

1. Hvad vil Folketingets sundhedsudvalg gøre for at sikre sig, at det materiale, der udarbejdes og offentliggøres i statsligt regi, reelt bygger på videnskab og er videnskabeligt og etisk forsvarligt?
2. Hvad vil Folketingets sundhedsudvalg gøre for at sikre sig, at de initiativer, der i statsligt regi iværksættes på sundhedsområdet reelt set er til borgernes bedste, og at det udelukkende er borgernes interesser, initiativerne varetager?
3. Hvad vil Folketingets sundhedsudvalg gøre for at sikre sig, at ingen borgere uberettiget og unødigt dæmoniseres, stigmatiseres, undertrykkes og diskrimineres på baggrund af de initiativer, der iværksættes i statsligt regi?

4. Hvad vil Folketingets sundhedsudvalg gøre for at sikre sig, at samfundets ressourcer bruges på initiativer, der reelt set har et sundhedsfremmende sigte?
5. Hvad vil Folketingets sundhedsudvalg gøre for at forhindre, at rapporten "*Risikofaktorer og folkesundhed i Danmark*" - med sit videnskabeligt uforsvarlige og stærkt etisk problematiske indhold - kommer til at danne grundlag for den forebyggelse og behandling, som borgerne udsættes for?
6. Hvad vil Folketingets sundhedsudvalg gøre for at stoppe den meget, meget voldsomme dæmonisering, stigmatisering, mobning, udstødelse, nedgørelse og undertrykkelse, som de tykke helt uberettiget er udsat for?

Jeg skal erindre Folketingets sundhedsudvalg om, at dæmonisering, stigmatisering, mobning, udstødelse, nedgørelse og undertrykkelse har alvorlige konsekvenser for både liv og helbred, såvel psykisk som fysisk. Det foreligger der et omfattende videnskabeligt materiale omkring.

Med venlig hilsen

Elsebeth Søs Hansen
Frontløber

Privat adresse:
Max Müllers Gade 11, 3.
8000 Århus C

* - »*Size Acceptance and Intuitive Eating Improve Health for Obese, Female Chronic Dieters*«
(Journal of the American Dietetic Association, June 2005, Volume 205, Number 6, pp. 929-936).

* - »*The epidemiology of overweight and obesity: public health crisis or moral panic?*«
(International Journal of Epidemiology 2006;35:55-60).